

Julia Leinonen

Eli tänään me puhutaan cancel-kulttuurista yhdessä mediatutkimuksen professorin Kaarina Nikusen kanssa. Miten sinä, Kaarina Nikunen, määrittelisit cancel-kulttuurin tänä päivänä?

Kaarina Nikunen

No cancel-kulttuuri viittaa tämmöiseen niinku tietynlaiseen ehkä nettiaktivismiin, jossa pyritään tota nostamaan esiin erilaisia niin kun väärinkäytöksiä tai niin kun tämmöistä käytöstä, joka on katsotaan niinku jollakin tavalla arvoja loukkaavaksi tai tuomittavaksi ja ja tota se on niinku tavallaan semmoista boikotointia, mutta sitten sitä käytetään ehkä myös, se termi itsessään on, siitä on tullut vähän tämmöinen politisoitunut, että sitä käytetään myös vähän lyömäaseena, eli myös sitten leimataan aika paljon tämmöistä, niin kuin jos halutaan kriittisesti huomauttaa asioista, niin sitten voidaan helposti leimata se tämmöisenä cancel-kulttuurina, että se on aika tämmöinen monitahoinen käsite tällä hetkellä.

Julia Leinonen

Joo, tuosta me oikeastaan päästäänkin just mun ytimeen, että mitkä on sitten cancel-kulttuurin ongelmia sun mielestä tai semmoisia haasteita niin sanotusti?

Kaarina Nikunen

No siihen liittyy tietysti se, että tota siinä helposti niin kun hukkuu tavallaan ne semmoiset oikeat ja ja niinku vakavat ja kriittiset tapaukset, ja tulee paljon niinku semmoista niin kun vähän semmoista ylimääräistä kohua ympärille ja asioita, jotka ei välttämättä aina oo ehkä niin vakavia. Ja tosiaan sitä käytetään vähän niin kun myös tämmöisiä niin kun kriittisiä näkökulmia vastaan, että siitä tulee ehkä niinku jossain määrin aika sekavaa ja sitten toisaalta niinku tää tää sosiaalisen median ympäristö missä tää usein nousee, niin se itsessään tuo siihen aika monenlaisia haasteita.

Julia Leinonen

Joo, mulle yhtenä tärkeimpänä pointtina tässä onkin just nimenomaan se, että miten sosiaalinen media vaikuttaa tähän cancel-kulttuuriin sun mielestä?

Kaarina Nikunen

Mä ajattelen, että sosiaalinen media ympäristönä on semmoinen niin kuin hyvin nopea ja reagointia vaativa ja tämmöinen tavallaan aika kärsimätön media, minkä takia asioihin reagoidaan nopeasti ja sitten itse tässä sosiaalisen median rakenteessa on vähän tämmöinen niin kuin jakamisen imperatiivi, että pitää jakaa niitä tarinoita nopeasti ja

ihmiset voi sitten niin kuin lyöttäytyä mukaan kaikenlaisiin niin kuin vaatimuksiin tai niin kuin postauksiin, joista he ei ole oikeastaan perillä, että ei ole aikaa tavallaan perehtyä siihen mitä tässä on tapahtunut. Ja tää on ehkä yksi semmoinen, että kun tulee tällaisia tällaisia tapauksia, niin ihmiset ei sitten välttämättä kauhean tarkkaan selvitä niitä ja katso, että mistä on kyse, koska se ei tavallaan se koko alusta ja toimintakulttuuri ei välttämättä ole semmoinen sitä houkutteleva, että se ei ole tämmöinen hidas media, jossa voisi keskustella asiasta. Ja silloin voi tulla paljon semmoisia väärinkäsityksiä, että ihmiset kannattaa jotain, mitä ne ei itse asiassa tiedäkään, mistä on kysymys.

Julia Leinonen

Joo, ja mun mielestä tämä on kyllä todella tunnistettava ilmiö. Ja mulla myös ehkä tässä on tämmöinen kulma just, että ihmiset voi myös pelätä just itse sitä, että he leimautuvat esimerkiksi just siellä sosiaalisessa mediassa. Niin uskotko sä, että just tää cancel-kulttuuri voi vaikuttaa ihmisten pelkoon tämmöisestä leimautumisesta, ja ihmiset ei ehkä uskalla sanoa omia mielipiteitä ääneen tai niin kärkkäästi välttämättä sosiaalisessa mediassa?

Kaarina Nikunen

Varmasti on semmoinen ongelma, että kun sosiaalisessa mediassa esiinnyttään omalla persoonalla ja se oma persoona on siinä koko ajan esillä, niin se ehkä tuottaa semmoista, että pelätään ottaa kantaa tai niinku pelätään sitä, että sanoo jotain väärin helposti ja koska siinä niin kun ei välttämättä ole semmoista rakentavaa keskustelukulttuuria tällä hetkellä, että voitaisiin niin kun pysähtyä miettimään, että mites tää nyt olikaan tai niin kun peruutetaanko vähän tai muuta semmoista, että siinä niinku tavallaan se koko keskustelukulttuuri on rakentunut hyvin semmoiseksi kärjekkääksi tai suosii tämmöistä kärjekkyyttä, niin siinä voi olla vaikea niin kun asettua vastahankaan esimerkiksi tai esittää kysymyksiä, että tässä mielessä niin kun se on hyvin tunnistettava, että kun on yksin omalla persoonalla siinä niinku esillä, niin se tuottaa myös vähän semmoista, että tavallaan pitää myös vähän rakentaa jonkinlaista semmoista identiteettiä sinne someen ja ja se tuottaa tietysti tämän tyyppisiä ongelmia.

Julia Leinonen

Joo. No mitä sun mielestä, miten cancel-kulttuuriin sun mielestä sitten pitäisi suhtautua ihan yksilötasolla?

Kaarina Nikunen

Mun mielestä on tärkeää, että miettii aina jokaisessa tapauksessa, kun tulee vastaan vaikka joku tämmöinen tapaus, jossa nostetaan esiin jonkinlainen väärinkäytös tai syytös,

niin sitten tavallaan tarkastelee itse sitä tapausta ihan niin kun eri lähteistä ja selvittää, että mistä on kysymys ja arvioi itse, että miltä tämä nyt minusta näyttää ja vaikuttaa. Ja mun mielestä olisi hirveän hyvä jos ihmiset, jotka on siellä niin kun sosiaalisen median alustoilla, myös nostaisi esiin näitä näitä erilaisia näkökulmia tai malttaisi kirjoittaa vähän pidemmin esimerkiksi siitä, että mitä ajatuksia nää tapaukset herättää, että mä itse näen ongelmana just sen, että paljon niin kuin tämmöisistä kriittisistä huomioista on aiheellisia ja paljon nostetaan esiin semmoisia, jos mä mietin vaikka Me too -liikettä, niin se on ollut tosi tarpeellinen ja tärkeä, niin sen tavallaan niinku leimaaminen vaan semmoiseksi turhanpäiväiseksi, niin se on aika ongelmallista, että jotta tavallaan ne semmoiset relevantit keissit nousisi esiin, niin se vaatii semmoista vähän syvällisempää keskustelua. Mutta toisaalta sitten voi miettiä, kuinka hyvä paikka sosiaalisen median alustat tälle lopulta on, että ne keskustelut pitäisi käydä myös muualla, ei ainoastaan siellä.

Julia Leinonen

Aivan, että se sosiaalinen media ei olisi se ainoa ympäristö tälle keskustelulle. Kiitos todella paljon, Kaarina Nikunen.

Kaarina Nikunen

Kiitos.

Jingle

Radio Moreeni tiedettä tajuttavasti.